

ועל זה ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד וגו'.

ע"פ פן קרא שמה אבל מצרים עד היום הזה, שודאי היה ממצרים. אף פאן לא של יהודים הם אלה בוכים, אף על גב שמתו בו יהודים, ואלה יהודים, שאלמלא היו יהודים לא מתו, וכיון שמתו, הקדוש ברוך הוא מכפר על עוונותיהם.

אמר רבי שמעון, בא ראה, שיעקב, אף על גב שיצאה נשמתו במצרים, לא יצאה ברשות אחרת, מה הטעם? כמו שנתבאר, מיום שנברא העולם לא היתה מטה שלמה כמו מטתו של יעקב. בשעה שהיה עולה מן העולם, נשמתו מיד נקשרה למקומה, והרי בארנו.

בא ראה, פשהיה יעקב נכנס למערה, נמצאו במערה כל הריחות של גן עדן, והמערה העלתה אור, ונר אחד דולק. וכשנכנסו האבות ליעקב למצרים להמצא עמו, עלה אור הנר. כיון שנכנס יעקב למערה, חזר הנר למקומו, ואז השתלמה המערה מפל מה שצריך.

ועד ימי העולם לא קבלה המערה איש אחר ולא תקבל, ונשמות שזוכות עוברות לפנייהם בבית המערה, כדי שיתעוררו ויראו את הזרע שהשאירו בעולם, וישמחו לפני הקדוש ברוך הוא. אמר רבי אבא, חניטה של יעקב מה היא? אמר לו, לך שאל את הרופא.

בא ראה, פתוב ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל. התעלה על דעתך שחניטה זו היתה כמו של שאר בני אדם? אם

פמא דאת אמר, (מלכים א כב) מלובשים בגדים בגון. ועל דא ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד וגו'.

ע"פ פן קרא שמה אבל מצרים עד היום הזה, דודאי ממצרים הוה, אוף הכא לאו דיודאי ניהו אלין בכיין, אף על גב דמיתו ביה יודאי, ואלין יודאי, אלמלא הוו יודאי, לא מיתו, וכיון דמיתו, קדשא בריך הוא מכפר חוביהו.

אמר רבי שמעון תא חזי, דיעקב אף על גב דנפקת נשמתיה במצרים, לאו ברשותא אחרא נפקת. מאי טעמא, פמה דאתמר, דלא הוה מיומא דאתברי עלמא ערסא שלימתא כההוא ערסא דיעקב. בשעתא דהוה סליק מעלמא נשמתיה, מיד אתקשר באתריה, והא אוקימנא.

תא חזי, פד הוה עאל יעקב במערתא, פל ריחין דגנתא דעדן אשתפח במערתא, ומערתא סלקא נהורא, ושרגא חד דליק. וכד עאלו אבהן לגבי דיעקב למצרים, לאשתפחא עמיה, אסתלק נהורא דשרגא. כיון דעאל יעקב במערתא, הדרא שרגא לאתריה, פדין אשתלים מערתא מפל מה דאצטריך.

ועד יומי עלמא, לא קבילת מערתא בר נש אחרא, ולא תקבל. ונשמתין דזכאן אעברן מקמייהו בבי מערתא, בגין דיתערוז, וחקיין זרעא דשבקו בעלמא, ויחידו קמי קדשא בריך הוא. אמר רבי אבא, חניטה דיעקב מאי איהו, אמר ליה, זיל שאיל לאסיא.

תא חזי, פתיב ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים לחנוט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל, סלקא דעתך פשאר בני נשא הוה

תאמר שבשכיל הדרוך הוא שעשו,
הרי פתוב וימת יוסף בן וגו'
ויישם בארון במצרים, הרי לא
הלכו עמו בדרך, שהרי שם נקבר,
וכתוב ויחנטו אתו?

אלא הם דרכי המלכים, כדי
להעמיד את גופם חונטים אותם
בשמן משחה, עליון על כל
השמים, מערב בכשמים,
ושואבים אותו לגוף יום אחר יום
באותו שמן טוב ארבעים יום,
שכתוב וימלאו לו ארבעים יום פי
כן ימלאו ימי החנטים. אחר שזה
השלם, עומד הגוף שלם זמן רב.
משום שכל אותה ארץ פנען וארץ
מצרים מכלות ומרקיבות את
הגוף בזמן קצר מכל שאר
הארצות, ובשכיל לקיים את הגוף
עושים את זה, ועושים חניטה זו
מבפנים ומבחוץ. מתוך ששמים
אותו שמן על הטבור, הוא נשאב
לפנים מן הטבור, ונשאב למעיו,
ומעמיד את הגוף מבפנים
ומבחוץ זמן רב.

ויעקב כך היה בקיום הגוף, וכך
צריך, שגוף האבות הוא, והיה
בקיום בגוף ונפש. כמו זה ליוסף
שהוא דגמת הגוף, והוא בקיום
של גוף ונפש. בקיום הגוף,
שכתוב ויחנטו אתו. ובקיום
הנפש, שכתוב ויישם בארון
במצרים.

ושנינו, לשם מה שני יודיים?
אלא יוסף שמר את הברית למטה,
ושמרו אותה הברית שלמעלה.
כשהסתלק מהעולם, הושם בשני
ארונות, [מקום] בארון למטה
ובארון למעלה. ארון שלמעלה
מהו? אלא, כמו שנאמר (יהושע א)

הנה ארון הברית אדון כל הארץ,
שארון שלמעלה נקרא ארון

חניטא דא. אי תימא בגין אורחא הוא
דעבדו, הא כתיב וימת יוסף בן וגו' ויישם
בארון במצרים, הא לא אזלו עמיה בארחה,
דהא תמן אתקבר, וכתוב ויחנטו אותו.

אלא, ארחה דמלכין אינון, בגין לקיימא
גופייהו, חנטי לון במשח רבות,
עלאה על כל משחין, מעורב בבוסמין,
ושאיב ליה בגופא יומא בתר יומא בההוא
משחא טבא, ארבעין יומין. דכתיב, וימלאו
לו ארבעים יום פי כן ימלאו ימי החנטים.
בתר דאשתלים דא, קיימא גופא שלים
זמנין סגיאין.

בגין דכל ההוא ארעא דכנען, וארעא
דמצרים, מכלה גופא ומרקב ליה (ד)
חנע"א) לזמן זעיר מפל שאר ארעא, ובגין
לקיימא גופא עבדי דא, ועבדי חניטא דא
מגו ומברא. מגו דשוין ההוא משחא על
טבורא, והוא עאל בטבורא לגו ואשתאיב
במעוי, וקאים ליה לגופא מגו ומברא
לזמנין סגיאין.

ויעקב הכי הוה בקיומא דגופא, והכי
אצטריך. דגופא דאבהן איהו, והוה
בקיומא בגופא ונפשא. פגוונא דא ליוסף,
דאיהו דוגמא דגופא, ובקיומא דגופא
ונפשא הוא. בקיומא דגופא, דכתיב ויחנטו
אותו, בקיומא דנפשא, דכתיב ויישם בארון
במצרים.

ותנינן תרי יודיים אמאי. אלא, יוסף נטר
ליה ברית לתתא, ונטיר ליה ברית
דלעילא, אסתלק מעלמא, אתשוי בתרי
ארוני, (אתר) בארון לתתא ובארון לעילא.

ארון דלעילא מאן איהו. אלא, כמה דאת אמר, (יהושע ו) הנה ארון הברית